

Kabinet van de viceminister-president
van de Vlaamse Regering, Vlaams
minister van Welzijn, Volksgezondheid,
en Gezin
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
T 02 552 68 00
kabinet.crevits@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

T a v. geïnteresseerde initiatiefnemers

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail

telefoonnummer

datum

vroegennabij@opgroeien.be

26 JAN. 2024

Betreft: Oproep proefprojecten – lokale netwerken zorg, ondersteuning en vroegdiagnostiek

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Een performant gezins- en jeugdhulpbeleid heeft nood aan een continuum van integraal toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning: zo vroeg als nodig en zo nabij als mogelijk in de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context. Preventie, vroegdetectie en vroeginterventie met bijzondere aandacht voor kinderen en jongeren en gezinnen met specifieke zorgnoden of een maatschappelijke kwetsbaarheid zijn hierbij essentieel.

Als dat nodig is, worden zorg en ondersteuning bijgeschakeld en op samenhangende, ononderbroken en geïntegreerde wijze aangeboden. Als de bijgeschakelde zorg en ondersteuning niet meer nodig is, wordt die af- of teruggeschakeld.

Deze oproep richt zich naar partners die zich engageren om geheel volgens de ambities van Vroeg & nabij en aansluitend bij de grote noden op het terrein voor een pilootproject op korte termijn de handen in elkaar willen slaan.

We willen ons beleid in de praktijk vertalen in zes pilootprojecten rond de volgende ambities:

- het organiseren van kwaliteitsvolle, inclusieve en integraal toegankelijke plekken en aanbod binnen de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context;
- het organiseren van effectieve en adequate zorg- en ondersteuningstrajecten nabij en op maat van de aanstaande ouder, het kind, de jongere, zijn gezin en context, zonder breuklijnen, ongeacht de leeftijd of het scharniermoment. Omdat kwaliteitsvolle en goed georganiseerde diagnostiek een belangrijke bijdrage levert aan een gepast ondersteunings- en zorgtraject, willen we diagnostiek een prominentere plek geven in deze integrale aanpak

Deze ambities worden breed ondersteund door de vele actoren die zich vandaag engageren om gezinnen op een effectieve en adequate manier te ondersteunen. Ze haken in op praktijken die we op het werkveld zien ontstaan en op een aantal recente strategische beleidsevoluties rond Vroeg & nabij

Zo formuleert het recente ontwerp van decreet naar een geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid, dat door de Vlaamse Regering een eerste keer werd goedgekeurd op 17 november 2023, krachtige ambities ten aanzien van de lokale netwerken rond de Huizen van het Kind en OverKop.

We worden nog steeds met een aantal uitdagingen geconfronteerd om op het lokale niveau de ambities mee waar te maken. Niet het minst gaat het om een nog onvoldoende doorgedreven integratie van aanbod en dienstverlening en door gezinnen ervaren artificiële schotten in de dienstverlening. Ook op het vlak van continuïteit van dienstverlening, het ontbreken van een aantal noodzakelijke afgestemde elementen in de dienstverlening, zoals vraagverheldering, traject- en generalistische ondersteuning en voor wat betreft het bijschakelen liggen er uitdagingen.

Met betrekking tot diagnostiek in zorgtrajecten, kunnen we stellen dat diagnostische expertise vaak pas laat in een ondersteuningstraject wordt ingeschakeld. Bovendien wordt het diagnostisch traject nog te vaak gekenmerkt door vele breuklijnen. Oorzaken hiervan zijn onder andere het versnipperd aanbod en de beperkte toegankelijkheid van diagnostiek. Het is onvoldoende duidelijk waar gezinnen, kinderen en jongeren met hun vragen en twijfels over het ontwikkelingstraject terecht kunnen.

Diagnostische organisaties verwijzen omwille van doelgroepbeperkingen, die naast regulatieve maatregelen ook ingegeven zijn door de schaarste van capaciteit, naar elkaar door. Eén van de gevolgen hiervan is dat er onnodig hertest wordt omdat de voorhanden diagnostiek niet voldoet aan de regelgeving van de diagnostische organisatie of onvoldoende gedeeld wordt tussen de verschillende organisaties. Er is geen doorgedreven samenwerking tussen de organisaties die gedeeld hun expertise inzetten om het diagnostisch traject van een kind, een jongere en diens context vorm te geven. Bovendien wordt diagnostiek vaak vanuit een zekere handelingshaast laat in een ontwikkelingstraject ingezet. Het is cruciaal dat kwaliteitsvolle diagnostiek vroegtijdig in ontwikkelingstrajecten plaatsvindt.

We geven met deze oproep, waarover je de nadere inhoudelijke, financiële en praktische modaliteiten als bijlage vindt, uitvoering aan de ambitie, die geformuleerd werd in het kader van Vroeg & nabij, om de lokale samenwerking rond kinderen, jongeren en gezinnen doelgericht te versterken en een nieuw organisatie-model voor diagnostiek uit te rollen.

Gedurende de pilootprojecten wordt voorzien in flankerend praktijkgericht onderzoek en wetenschappelijke opvolging om vanuit de praktijk en op onderbouwde manier ervaringen op te doen die de verdere evolutie naar een geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid mee vormgeven.

We wensen je en al de partners met wie je dit belangrijke en waardevolle initiatief in jouw werkingsgebied vorm wil geven alvast heel veel succes.

Met vriendelijke groeten,

Hilde Crevits
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Bruno Vanobbergen
Administrateur-generaal
Opgroeien